

Observatielijst Mini Mars rekenen

Naam: _____

Leerstof lijn	Leerdoel	Vaardigheden				
		Het kind	13 wkn	26 wkn	39 wkn	
Tellen en getalbegrip	Opzeggen telrij (akoestisch tellen)	Leerlijn 4 jarigen				
		kan de telrij opzeggen 1 t/m 10				
		kan de telrij terug opzeggen van 10 t/m 0				
		Leerlijn 5 jarigen				
		kan de telrij opzeggen van 1 t/m 20				
		kan de telrij terug opzeggen van 20 t/m 0				
	Werken met telbare hoeveelheden	Leerlijn 4 jarigen	kan resultatief tellen t/m 6 en weergeven			
			kan aantallen t/m 6 vergelijken en ordenen (meer, minder, evenveel)			
			kan vanuit een getal verder tellen tot 10			
			herkent de rangtelwoorden t/m 5 (eerste, tweede enz)			
			kan groepjes van 2, 3 en 4 herkennen zonder tellen			
			Leerlijn 5 jarigen			
		Erbij en eraf van 1 of 2	kan resultatief tellen t/m 12en weergeven			
			kan aantallen t/m 12 vergelijken en ordenen			
			kan vanuit een getal verder tellen tot 20			
			herkent en benoemt de rangtelwoorden tot 10			
			kan verkort tellen t/m 12 (2- 4- 6 enz.)			
			kan getalpatronen herkennen (bijv. dobbelsteen) t/m 6			
	Werken met getalsymbolen	Leerlijn 4 jarigen				
		kan getalsymbolen t/m 6 herkennen en benoemen				
		kan getalsymbolen t/m 6 ordenen (plaatsen op getallenlijn)				
		kan getalsymbolen t/m 6 koppelen aan hoeveelheden				
		Leerlijn 5 jarigen				
kan getalsymbolen t/m 20 herkennen en benoemen						

	Werken met getalsymbolen	kan getalsymbolen t/m 12 ordenen kan getalsymbolen t/m 12 koppelen aan hoeveelheden				
Vergelijken, sorteren en ordenen		Leerlijn 4 jarigen				
		kan sorteren op één eigenschap, kleur, vorm, lengte en grootte kent de kleuren kent driehoek, cirkel, vierkant en rechthoek				
		Leerlijn 5 jarigen				
		kan kleurnuances benoemen als licht en donker kan sorteren op meerdere eigenschappen kan objecten ordenen/ op volgorde leggen				
	Meten en wegen	Begrippen	Leerlijn 4 jarigen			
			kent de begrippen lang-kort, groot-klein, dik-dun, hoog-laag, zwaar-licht, kent de overtreffende trap langste, kortste enz. kan inhouden vergelijken met begrip vol, leeg, veel, weinig, meer, minder, evenveel			
			Leerlijn 5 jarigen			
kan lengte en gewicht afpassen met voor de hand liggende materialen zoals hand, voet, blok, beker hanteert begrippen zoals klein-kleiner-kleinste (groot, klein, lang, kort, hoog, laag, dik, dun, vol, leeg, breed, smal)						
Geld			Leerlijn 4-5 jarigen			
weten dat een bedrag aangeeft hoe duur iets is en dat je dat kunt inruilen tegen geld						
Ruimtelijke oriëntatie			Leerlijn 4 jarigen			
	kan een eenvoudig ééndimensionaal bouwwerk nabouwen gebruikt ruimtelijke begrippen (voor, achter, in, naast, boven, onder) passief en actief kan een reeks van 2 figuren maken					
	Leerlijn 5 jarigen					
	kan een eenvoudig twee- en driedimensionaal bouwwerk nabouwen hanteert op juiste wijze links en rechts kan werken met eenvoudige plattegronden. kan een reeks van 3 figuren maken					
Tijd		Leerlijn 4 jarigen				
		kent en benoemt de momenten van de dag is bekend met eenvoudige instrumenten voor het meten van de tijd (zandloper, klok, horloge) is bekend met de dagen van de week en de weekindeling (vandaag, gisteren, morgen) is bekend met de seizoenen				
		Leerlijn 5 jarigen				
		kan activiteiten, handelingen en gebeurtenissen chronologisch ordenen hanteert begrippen als ochtend, middag, avond, nacht, vroeg, laat, eerder, later kan de dag van vandaag, gisteren en morgen benoemen kan het seizoen benoemen				

Observatielijst Mini Mars taal

behaald	twijfel	niet behaald
---------	---------	--------------

Naam: _____

Leerstof lijn	leerdoel	Vaardigheden			
		Het kind	13 wkn	26 wkn	39 wkn
Mondelinge taal	Taalhandelingen in de groep	Leerlijn 4 jarigen			
		vertelt spontaan en neemt initiatief om deel te nemen aan een gesprek			
		stelt vragen (wie, wat, waarom)			
		Leerlijn 5 jarigen			
		gaat met anderen in gesprek en maakt eigen gedachten en gevoelens kenbaar			
		stelt gericht vragen (hoeveel, waarmee, welke, wanneer)			
	Interactie in de groep	Leerlijn 4 jarigen			
		luistert naar een ander en reageert op een ander			
		kan een idee verwoorden en een mening geven			
	Begrijpend luisteren	kent en handelt naar de gespreksregels (op de beurt wachten, iemand aankijken)			
		Leerlijn 4 jarigen			
		kan enkelvoudige instructie begrijpen en uitvoeren			
		kan kort vertellen waar een verhaal over gaat			
		Leerlijn 5 jarigen			
		kan minstens 5 minuten gericht luisteren en geeft passende feedback			
kan meervoudige instructie en mededelingen begrijpen en uitvoeren					
Beginnende geletterdheid	Boekoriëntatie	kan de hoofdgedachte uit een verhaal weergeven (wie, wat, waar, wanneer, waarom, hoe)			
		gebruikt de basiswoorden en nieuw geleerde woorden in betekenisvolle situaties			
		Leerlijn 4 jarigen			
		weet dat illustraties en tekst samen een verhaal vertellen			
		houdt een boek correct vast en weet dat een boek van voor naar achter (links naar rechts) wordt gelezen			
	Verhaalbegrip	Leerlijn 5 jarigen			
		is bekend met de begrippen kaft, titel, voorkant, rug en achterkant van een boek			
		weet dat je van boven naar beneden leest, van links naar rechts			
		Leerlijn 4-jarigen			
		reageert op een verhaal			
Leerlijn 5 jarigen					
		Kan concrete vragen over het verhaal beantwoorden			

	Functies van geschreven taal	Leerlijn 4 jarigen					
		weet dat tekens in een boek kunnen worden voorgelezen					
		begrijpt symbolen of pictogrammen in de klas					
		weet dat je een boodschap kunt opschrijven en ontdekt het verschil tussen lezen en schrijven					
		Leerlijn 5 jarigen					
		weet dat een boek, brief of poster een communicatief doel heeft					
		kan de betekenis van pictogrammen en logo's in de directe omgeving vertellen					
		weet dat gesproken taal wordt weergegeven in schrift en dat schrift weer kan worden uitgesproken					
		weet dat tekenen en schrijven betekenis heeft en experimenteert hiermee					
		Beginnende geletterdheid	Relatie tussen geschreven en gesproken taal	Leerlijn 4 jarigen			
herkent de geschreven eigen naam							
schrijft door te tekenen en te krabbelen							
kan letters of woordjes stempelen							
Leerlijn 5 jarigen							
weet dat gesproken woorden kunnen worden vastgelegd en geschreven woorden kunnen worden uitgesproken							
kan de eigen naam lezen en schrijven							
schrijft woorden met abstracte vormen die wel of geen relatie hebben met de klankstructuur van het woord							
kan enkele woorden na stempelen							
Taalbewustzijn	Leerlijn 4 jarigen						
	onderscheidt klankgroepen						
	voegt klankgroepen samen tot een woord vier-kant; vierkant						
	herkent de eerste klank van de eigen naam en herkent een eenvoudige klank in een woord						
	Leerlijn 5 jarigen						
	weet wat een woord, een zin en een letter is						
	benoemt het eerste en laatste woord van een zin						
	verdeelt woorden in klankgroepen (papegaai/pa pe-gaai)						
	voegt klankgroepen samen tot een woord (pa- pe gaai/papegaai)						
	herkent een moeilijkere klank in een woord (b, p)						
	benoemt de begin-, midden- en eindklank van een woord						
	kan klanken samenvoegen tot een woord (k-a-t/kat)						
kan een woord opdelen in klanken (kat/k-a-t)							
hoort en benoemt welke begin- of eindklank in een woord is toegevoegd of weggelaten							
Functioneel lezen en schrijven	Leerlijn 4 jarigen						
	bladert door boeken en "leest" in een boek						
	Leerlijn 5 jarigen						
	"leest" een boek of tekst en geeft de tekst betekenis op eigen niveau						

Observatielijst Mini Mars motoriek

Naam: _____

Leerstof lijn	leerdoel	Vaardigheden			
		Het kind	13 wkn	26 wkn	39 wkn
		Leerlijn 4 jarigen			
Fijne motoriek	Oog-hand-coördinatie	beweegt groot vanuit de schouder (tekenen, verven)			
		kan duim en wijsvinger tegen elkaar aantikken en grote kralen rijgen			
		kan een ritssluiting en klittenband open- en dichtmaken			
		gebruikt de hele hand om kleine voorwerpen op te pakken en op te rapen			
		Leerlijn 5 jarigen			
		beweegt soepel en klein vanuit de pols (tekenen, verven)			
		kan afwisselend alle vingers van een hand tegen de duim aantikken			
		beweegt de juiste vinger en hand om kleine voorwerpen op te pakken en te manipuleren			
	kan knopen open- en dichtmaken				
	Voorbereidend schrijven	Leerlijn 4-jarigen			
		kan de schrijfpatronen golf en rechte lijn maken			
		houdt het potlood ontspannen vast			
		heeft meestal een voorkeurshand en probeert de juiste schrijfhouding aan te nemen			
		Leerlijn 5 jarigen			
		kan de schrijfpatronen open en gesloten guirlande (lus) en open en gesloten arcade (krullen) en hoeken (zaag) maken			
	houdt potlood ontspannen vast in drie-punts-greep				
	heeft voorkeurshand en juiste schrijfhouding				
	Werken met papier	Leerlijn 4-jarigen			
		kan op een lijn prikken			
		kan een rechte vouw en een recht kruis vouwen			
kan een opdracht bestaande uit 3 stappen (na)vouwen					
Kan snippers scheuren					
houdt de schaar op de juiste manier vast en kan de knipbeweging maken					
kan een rechte en gebogen lijn knippen					
kan een rol omplakken					
Leerlijn 5 jarigen					
kan een schuine vouw, een schuin kruis en 16 vierkantjes vouwen					
kan 4 of meer stappen navouwen					
kan met duim en wijsvinger een eenvoudige vorm scheuren					
kan gedetailleerde, voorgetekende figuur (uit)knippen					

	Werken met klei	Leerlijn 4 jarigen			
		kan klei tot een bal kneden			
		kan van klei een slang kneden			
		Leerlijn 5 jarigen			
		kan met klei een tweedimensionale vorm of figuur maken			
	Tekenen en kleuren	Leerlijn 4 jarigen			
		tekent mensfiguren en benoemt eigengemaakte tekeningen			
		kan grote figuren inkleuren en probeert binnen de lijnen te blijven			
		Leerlijn 5 jarigen			
		tekent herkenbare mensfiguren en andere figuren met detail			
		kan kleine figuren inkleuren en blijft binnen de lijnen			
	Verven	Leerlijn 4 jarigen			
		experimenteert met vingerverf			
		kan met een brede kwast een grote vorm verven en vullen			
experimenteert met het mengen van verfkleuren					
Leerlijn 5 jarigen					
kan met vingerverf een herkenbare figuur maken					
kan met een kwast een figuur verven					
	kan bewust een verfkleur mengen				